

Kultuurikongress

7. ja 8. oktoober 2026 (istungite vaba nädal)

10.00 – 17.00 vahemik

Riigikogu istungisaal

Korraldaja: ühendus Kultuuritahe

Loomeliitude ja kultuurivaldkonna organisatsioonide ühendus

Formaat

Kõned, ettekanded ja arutelud (programm valmib septembri alguseks).

Sündmusele on oodatud nii kultuurivaldkonna tegijad, poliitikud kui ajakirjanikud. Üritustest toimub ülekanne.

Kongressi eesmärk ja kontseptsioon

Kultuurikongressi toimumine Riigikogu saalis on põhjendatud ja vajalik ning kannab sümboolset tähendust, sest kultuur on Eesti omariikluse alustala. Kultuuri säilitamine ja arendamine on üks Eesti riigi pealisülesandeid. Ometi kõlavad kultuuriteemad Riigikogu saalis liiga harva.

1988. aastal toimunud loomeliitude pleenumit peetakse siiani üheks olulisimaks verstapostiks Eesti taasiseseisvumise ja enesemääratlemise teekonnal. Kultuurivaldkonna häälest sai sel pöördelisel hetkel meie rahva soovide, mõtete ja püüdluste väljendus ning kanal. Eesti iseseisvumise taastamisel oli kultuuril kande roll vaba mõtlemise ja meie riigi visiooni sõnastamisel.

Täna, aastal 2026 kogeme, et Eesti inimesed janunevad optimismi, visiooni ja kuuluvustunde järele. Sõja- ja murefoon on muserdanud meid kõiki ning juttu on pigem kärbetest kui arengust. Hoolimata väljakutsetest on Eesti kultuurivaldkond aga jõudsalt arenenud ja professionaliseerunud. Kultuur toetab meie inimeste vaimset tervist, sotsiaalset kaasatust ja kaitsetahet, olles samal ajal tõukeks majanduskasvule ja Eesti rahvusvahelisele tuntusele. Oleme valmis valdkonna arenguhüppeks ning mõistagi panustame jätkuvalt ühiskonna arengusse.

Kultuur ei ole ainult kultuuritegijate ja -korraldajate asi – soovime, et Eesti elu suunavaid poliitikuid ja seadusandjaid kannaks ühine tugev kultuuripoliitiline visioon. Kongressiga tähistame uut olukorda kultuurimaastikul: julget, professionaalset, tulevikkuvaatavat, koos tegutsevat. Küsimus on, kuidas Eesti kultuuripoliitika, maksu- ja majanduskeskkond valdkonna püüdlusi toetavad ja edusammudele järele tulevad.

Kultuurikongressi teemadering avab kriitilise vaate sellele, milliste valikute ja mehhanismidega ning kelle huvides kujundame kultuurivaldkonna raamistikku järgnevatel aastatel. Arutelu keskmesse tulevad teemad nagu maksukeskkond ja kultuuri kättesaadavus, kultuuriharidus, -

ettevõtlus ja rahvusvahelistumine, loovisikute toimetulek, tehisaruga kaasnevad väljakutsed, valdkonna vedurid, eesmärgid, võimalused ja mõju, eraraha kaasamine, riigi roll ning meie ühised sihid ühiskonnana.

Kongress tõstatab küsimuse, kas senised rahastus- ja poliitikamudelid toetavad valdkonna mitmekesisust, kasvupotentsiaali, innovatsiooni ja kestlikku arengut pidevalt muutuv keskkonnas, või on vaja uuendust ning kultuuripoliitika süsteemset muutust.

Riigikogu saalis saavad kõlama kultuurivaldkonna teemad koos poliitikakujundajate, teadlaste, riigikaitsjate, meediaesindajate ja Eesti avalikkusega. Järgmised Riigikogu valimised toimuvad 7. märtsil 2027, ehk ligikaudu viis kuud pärast kongressi. Soovime, et need arutelud oleksid fookuses ka saabuvatel valimisdebattidel, selleks, et kultuur saaks veelgi tugevamalt toetada Eesti arengut.

Korralduses osalevate organisatsioonide nimekiri

Disainiöö MTÜ
Eesti Ajakirjanike Liit
Eesti Arhitektuurikeskus
Eesti Audiovisuaalautorite Liit
Eesti Balletiliit
Eesti Disainerite Liit
Eesti Etendusasutuste Liit
Eesti Heliloojate Liit
Eesti Kinoliit
Eesti Kirjanike Liit
Eesti Kunstiakadeemia
Eesti Kunstnike Liit
Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing
Eesti Lavastajate ja Dramaturgide Liit
Eesti Näitlejate Liit
Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit
Eesti Teatri Agentuur
Eesti Teatriliit
Kunstiasutuste Liit
Kõrgem Kunstikool Pallas
Music Estonia
Tallinn Music Week
Tallinna Pimedate Ööde Filmifestival /PÖFF
Tartu Kunstnike Liit
SA Eesti Filmi Instituut
SA Eesti Kunstimuuseum